

Sygn. akt III AUa 61/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 września 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący: SSA Dorota Rzeźniowiecka(spr.)

Sędziowie: SSA Lucyna Guderska

del. SSO Anna Rodak

Protokolant: stażysta Weronika Skalska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 22 września 2015 r. w Ł.

sprawy **U. Ś.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w P.**

o podleganie obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym

na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w P.

od wyroku Sądu Okręgowego w Płocku

z dnia 13 października 2014 r. sygn. akt VI U 703/14

zmienia zaskarżony wyrok i oddala odwołanie.

Sygn. akt III AUa 61/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 17.03.2014r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P. stwierdził, że U. Ś. jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą mająca ustalone prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, wypadkowemu w okresie od 01.10.2011r. do 13.02.2014r.

We wniesionym od powyższej decyzji odwołaniu ubezpieczona wskazała, że w okresie od 01.07.2011r. posiada ustalone prawo do renty rodzinnej i takie świadczenie pobiera faktycznie, odprowadzając jedynie składkę na ubezpieczenie zdrowotne.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie w całości z przyczyn tożsamyh z tymi, które wskazano w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

Zaskarżonym wyrokiem dnia 13 października 2014r. Sąd Okręgowy w Płocku zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że stwierdził, iż U. Ś. jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą mająca ustalone prawo do renty rodzinnej nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowemu oraz wypadkowemu w okresie od 1 października 2011r. do 13 lutego 2014r.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny i zważył co następuje.

U. Ś. na mocy decyzji organu rentowego z dnia 10.03.1992r. ma ustalone prawo do renty inwalidzkiej drugiej grupy od 01.10.1991r. W trakcie pobierania powyższego świadczenia odwołująca prowadziła działalność gospodarczą na podstawie wpisu do ewidencji działalności gospodarczej nr (...) z dnia 21.05.1997r. Działalność ta była prowadzona przez odwołującą do 2008r. Ubezpieczona pobierała rentę z tytułu niezdolności do pracy do 30.06.2011r., od 01.07.2011r. pobiera rentę rodzinną po zmarłym mężu jako świadczenie korzystniejsze. Od 01.10.2011r. wznowiła prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie handlu i zgłosiła się do obowiązkowego ubezpieczenia zdrowotnego z tego tytułu. Za okres od 10.2011r. do 02.2014r. składała dokumenty rozliczeniowe z tego tytułu.

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił na podstawie ww. dowodów. Był on bezsporny pomiędzy stronami. Spór sprowadzał się do prawa, mianowicie dotyczył tego, czy odwołująca z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej, jako osoba mająca ustalone prawo do renty rodzinnej podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu.

Przechodząc do rozważań prawnych Sąd Okręgowy powołał treść art. 6 ust. 1 pkt 5, art. 12 ustawy z dnia z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U.2009.205.1585 j.t.) wskazując, iż osoby prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą podlegają obowiązkowym ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do dnia zaprzestania wykonywania tej działalności, z wyłączeniem okresu, na który wykonywanie działalności zostało zawieszona na podstawie przepisów o swobodzie działalności gospodarczej. Następnie powołał treść art. 9 ust. 4c wymienionej ustawy (dodany na podstawie przepisu art. 2 pkt 1 lit. b ustawy z dnia 01.07.2005r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z FUS oraz ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych , który zaczął obowiązywać od 01.07.2007r.) zgodnie z którym, osoby prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą mające ustalone prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym do czasu ustalenia prawa do emerytury. Sąd Okręgowy podnosił, iż zarówno z literalnego brzmienia tego przepisu, jak również stanowiska doktryny wynika, że unormowanie to ma charakter szczególny, zatem wymaga wykładni ścisłej. Przepis ten dotyczy wyłącznie osób mających ustalone prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy, a więc renty z systemu powszechnego (które jednocześnie prowadzą pozarolniczą działalność gospodarczą). Nie zostały nim objęte osoby otrzymujące renty na podstawie przepisów o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych i ich rodzin, renty socjalne i renty rodzinne. Tym samym nie znajduje on zastosowania do sytuacji odwołującej (por. wyrok SA w Białymstoku z dnia 11.09.2013r. , III AUa 251/13) .

Biorąc powyższe pod uwagę, na podstawie art. 477¹⁴§ 2 k.p.c., Sąd Okręgowy zmienił zaskarżoną decyzję i orzekł jak w sentencji orzeczenia.

Apelację od powyższego wyroku złożył organ rentowy zaskarżając wyrok w całości i zarzucając naruszenie prawa materialnego przez błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie art. 9 ust. 4c w związku z art. 6 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 13.10.1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. 2013 poz. 1442 ze zm.) przez przyjęcie, że osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą i mająca ustalone prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy ale pobierająca inne korzystniejsze świadczenie nie podlega obowiązkowemu ubezpieczeniu emerytalnemu, rentowemu i wypadkowemu.

Wskazując na powyższe apelujący wnosił o zmianę zaskarżonego wyroku w całości przez oddalenie odwołania od decyzji ZUS stwierdzającej, że odwołująca podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowemu i wypadkowemu w okresie od 1.10.2011r. do 13.02.2014r.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje.

Apelacja zasługuje na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności stwierdzić należy, iż stan faktyczny w niniejszej sprawie był bezsporny. Jak ustalił Sąd Okręgowy U. Ś. od dnia 1 października 1991 r. miała ustalone prawo do renty inwalidzkiej drugiej grupy a następnie do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy. W trakcie pobierania powyższego świadczenia odwołująca prowadziła

działalność gospodarczą na podstawie wpisu do ewidencji działalności gospodarczej. Ubezpieczona pobierała rentę z tytułu niezdolności do pracy do 30 czerwca 2011r., od 1 lipca 2011r. pobiera rentę rodzinną po zmarłym mężu, jako świadczenie korzystniejsze. Od 1 października 2011r. wznowiła prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie handlu i zgłosiła się do obowiązkowego ubezpieczenia zdrowotnego z tego tytułu.

Kwestią sporną w niniejszej sprawie pozostawała natomiast interpretacja przepisu art. 9 ust. 4c w zw. z art. 9 ust. 5 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 205, poz. 1585 z późn. zm.) a w szczególności rozstrzygnięcie kwestii czy do U. Ś. prowadzącej działalność gospodarczą w spornym okresie wskazanym w zaskarżonej decyzji, jako osoby mającej ustalone prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy oraz renty rodzinnej i pobierającej jako świadczenie korzystniejsze rentę rodzinną ma zastosowanie art. 9 ust. 4c czy też art. 9 ust. 5 cyt. ustawy.

Przede wszystkim wskazać należy, iż zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 5 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym podlegają, z zastrzeżeniem art. 8 i 9 tej ustawy, osoby fizyczne, które na obszarze RP są osobami prowadzącymi pozarolniczą działalność oraz osobami z nimi współpracującymi. Z kolei według art. 12 ust. 1 ww. ustawy obowiązkowo ubezpieczeniom wypadkowemu podlegają, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3, osoby podlegające ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym. Na mocy art. 13 pkt 4 ww. ustawy obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu podlegają osoby fizyczne prowadzące działalność pozarolniczą od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do dnia zaprzestania wykonywania tej działalności. Zgodnie z art. 8 ust. 6 pkt 1 ww. ustawy za osobę prowadzącą pozarolniczą działalność uważa się osobę, prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie przepisów o działalności gospodarczej lub innych przepisów szczególnych.

Niespornym jest, iż U. Ś. prowadziła pozarolniczą działalność gospodarczą w okresie objętym sporną decyzją tj. od 1 października 2011r. do 13 lutego 2014r. oraz że w tym okresie miała ustalone prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy i od 1 lipca 2011r. prawo do renty rodzinnej po zmarłym mężu, które to świadczenie jako korzystniejsze pobierała.

Według art. 9 ust. 4c ww. ustawy osoby prowadzące pozarolniczą działalność, o której mowa w art. 8 ust. 6 pkt 1, mające ustalone prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym do czasu ustalenia prawa do emerytury. Według ust. 5 tego przepisu osoby, o których mowa w art. 6, niewymienione w ust. 4 i 4c mające ustalone prawo do emerytury lub renty podlegają dobrowolnie ubezpieczeniu emerytalnemu i rentowym.

Wbrew stanowisku U. Ś. należy ona do osób wymienionych w art. 9 ust. 4c, gdyż posiada status ubezpieczonego, któremu przysługuje prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy. Nie ma przy tym prawnego znaczenia fakt, że nie pobiera ona tego świadczenia. Przepis art. 9 ust. 4c odnosi się do osób mających ustalone prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy bez względu na to czy jest ona im wypłacana. W rezultacie art. 9 ust. 5 statuujący możliwość dobrowolnego ubezpieczenia społecznego i rentowych, nie dotyczy skarżącej. Mogłaby ona skorzystać z tego przepisu, gdyby miała ustalone prawo wyłącznie do renty rodzinnej, bez zbiegu z prawem do renty z tytułu niezdolności do pracy. (tak też wyrok Sadu Apelacyjnego w B. stoku z dnia 9.07.2013r. III AUa 98/13 Legalis nr 998842).

Odnosząc się do wskazanego przez Sąd Okręgowy wyroku Sadu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 11.09.2013r. III AUa 251/13 podnieść należy, iż pogląd wyrażony we wskazanym judykacie Sąd Apelacyjny w niniejszym składzie podziela lecz podkreślić należy, iż dotyczy on sytuacji odmiennej od tej jaka zaistniała w rozpoznawanej sprawie bowiem przedmiotem sporu w sprawie III AUa 251/13 była kwestia podlegania obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowemu osoby prowadzącej działalność gospodarczą i mającej ustalone prawo wyłącznie do renty rodzinnej.

Biorąc powyższe pod uwagę uznać należało, iż w niniejszej sprawie zaistniały podstawy, wskazane w art. 9 ust. 4c ustawy cyt. wyżej upoważniające do stwierdzenia, iż U. Ś. jako osoby posiadającej prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy i jednocześnie prowadząca działalność gospodarczą, podlega obowiązkowym ubezpieczeniom emerytalnemu

i rentowym z tytułu prowadzenia tej działalności za okres od dnia 1 października 2011 roku do dnia 13 lutego 2014 roku. Mając powyższe okoliczności na uwadze, Sąd Apelacyjny orzekł jak w sentencji wyroku na mocy art. 386 § 1k.p.c..

.

Przewodniczący Sędziowie